

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.63/2022/17. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2022. november 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2022. május 5. napján kihirdetett 6.B.3/2022/14. számú ítéletét Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában *megváltoztatja*.

Terhelt1 I.r. vádlott a terhére megállapított bűncselekményeket tettesként követte el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy mellőzi a rendbeliségre történő utalást.

I n d o k o l á s:

[1] A Szombathelyi Törvényszék a 2022. május 5. napján megtartott előkészítő ülés alapján meghozott és kihirdetett, 6.B.3/2022/14. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlott bűnösségét 1 rb közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), valamint 1 rb közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) állapította meg, ezért az I.r. vádlottat halmazati büntetésként 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 250 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá 3 év időtartamú kereskedelmi egyéni vállalkozói tevékenységtől eltiltásra, valamint mellékbüntetésként 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a pénzbüntetés napi tétele összegének megállapításáról, az összesen 250.000,- Ft összegű pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a szabadságvesztésre átváltoztatás mikéntjéről, 8.293.000,- Ft erejéig vagyonekbevonás elrendeléséről, az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség egyetemlegesen, illetőleg külön-külön történő megfizetéséről.

A törvényszék által meghozott ügydöntő határozat Terhelt2 II.r. vádlott tekintetében – fellebbezések előterjesztésének hiányában – a határozat kihirdetését követően elsőfokon jogerőre emelkedett, míg Terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú határozat az előterjesztett fellebbezések másodfokú előkészítő szakban történő visszavonására figyelemmel ugyancsak jogerős.

[2] A Terhelt1 I.r. vádlott és védője által előterjesztett jogorvoslati kérelmeket fenntartva a fellebbezésének írásbeli indokolásában I.r. terhelt védője a Kúria 56. BK állásfoglalásában foglaltakra hivatkozva azt hangsúlyozta, hogy a fellebbezéssel támadott ítéletében az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében rendelkezésre álló tényeket és

körülményeket nem teljeskörűen, és azok tárgyi súlyhoz képest nem kellő súllyal és nyomatékkel értékelte.

Ekörben kiemelte, hogy védenca bűnösségére is kiterjedő, tényfeltáró beismerő vallomást tett, amely felderítő jellegű is volt, mindezzel aktívan és tevőlegesen érdemben is segítette a bizonyítási eljárás hatékony és eredményes lefolytatását.

Jelentős körülmény a terhelt őszinte megbánása, az okozott vagyoni hátrányból jelentős összeg, 10.000.000,- Ft megtérülése, a bűncselekmény elkövetése után folytatott terhelti tisztességes, becsületes életmód, kifogástalan életvezetés, megfelelő munkaviszony létesítése és fenntartása.

Komoly enyhítő súllyal bír a bekövetkezett jelentős időmúlás, valamint nem csekély jelentősége van annak a körülménynek is, hogy a bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány csak csekély mértékben haladja meg a különösen nagy vagyoni hátrány alsó értékhatárát.

Miután a terhelt a korábbi büntetése kapcsán az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napjával mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól, ráadásul a korábbi ítélete orgazdaság miatt született, így a két ügyben jelentősen eltérő a védett jog tárgy is, a Legfelsőbb Bíróság ezzel kapcsolatos gyakorlata alapján a korábbi büntetés súlyosító körülményként történő téves figyelembevétele állapítható meg.

Fentiek szerinti enyhítő körülmények megfelelő mérlegelése alapján a védelmi álláspont szerint az I.r. vádlott esetében helye van végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés alkalmazásának.

Arra figyelemmel pedig, hogy Terhelt1 terhelt személyi körülményei kedvezőek, az 55. BK véleményben foglalt követelmények teljesítésére tekintettel a bíróságnak lehetősége van az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére.

[3] A fentiekre figyelemmel a védői indítvány Terhelt1 terhelt esetében az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetése enyhítésére és végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazására irányult.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.160/2022/1-I. számú átiratában a bejelentett terhelti és védői fellebbezéseket alaptalannak ítélve arra mutatott rá, hogy a vonatkozó jogszabályok értelmében a másodfokú felülbírálat korlátozott, a felülvizsgálat gátját képező eljárási szabálysértés az elsőfokú eljárásban nem történt, a törvényszék a tényállást megalapozottan állapította meg, abból helyes következtetést vont a terhelt büntetőjogi felelősségére, ugyanakkor nem értett egyet I.r. vádlott elkövetői minőségének megállapításával a terhére rótt bűncselekmények tekintetében. Álláspontja szerint az adóbevallás valós tartalommal való benyújtása és az ÁFA költségvetésbe történő befizetési kötelezettsége I.r. vádlottat mint egyéni vállalkozót terhelte, erre figyelemmel a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján a Terhelt1 terhére rótt bűncselekmények elkövetési alakzata a Btk. 13. § (1) bekezdése szerinti tettes.

[5] Az ügyészi érvelés szerint a törvényszék helyesen ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, az I.r. vádlottal szemben méltányos büntetést szabott ki, amely nem sérti a Be. 565. § (2) bekezdésében írt rendelkezést.

Fentiek alapján az ügyészi indítvány a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozat Be. 606. § (1) bekezdése alapján történő megváltoztatására, és ekörben annak megállapítására irányult,

miszerint Terheltl I.r. vádlott a terhére rótt bűncselekményeket tettesként követte el, egyébiránt az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbviteli nyilvános ülésen mind a vád, mind a védelem képviselője fenntartotta az írásbeli beadványaikban foglalt indítványait, a terhelt az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában mély megbánását hangoztatva csatlakozott a védője által kifejtettekhez.

[6] A másodfokú felülbírálat során az ítéltábla a Be. 580. § (2) bekezdésében, az 583. § (3) bekezdés a) pontjában, az 590. § (3) és (5) bekezdéseiben, továbbá az 591. § (2) bekezdésében, valamint a 606. § (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátozott felülbírálatot folytatott le, ekörben megállapítható volt, hogy a törvényszék a fellebbviteli eljárásban megalapozottságában nem vizsgálható ítéleti tényállást a váddal egyezően állapította meg, a terhelt felmentésére, illetőleg vele szemben az eljárás megszüntetésére nem volt ok, a cselekmény minősítése túlnyomórészt megfelelő a büntető anyagi jog szabályainak.

[7] A rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a felülbírálat során megállapítható volt, hogy az elsőfokon eljáró törvényszék a megtartott előkészítő ülésen az I.r. vádlott beismerő vallomását és a tárgyaláshoz való jogáról lemondó nyilatkozatát a törvényi előírásoknak mindenben megfelelő módon elfogadva hozta meg az ítéletét.

[8] A fentiek szerinti felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit, illetőleg részeit vizsgálta felül, ezen túlmenően a támadott határozat fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülvizsgálta az elsőfokú bírósági eljárást, a Be. 607. § (1), továbbá 608. § (1) és 609. § (1) bekezdéseiben foglaltakkal összefüggésben a perrendi szabályok megtartását, továbbá a bűncselekmények minősítésére vonatkozó, illetőleg a szankció alkalmazásával kapcsolatos rendelkezéseket.

A másodfokú felülbírálat eredménye összességében azt igazolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le, ennek során a fentebb hivatkozott, hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási hibát, illetőleg mulasztást nem vétett, okszerűen foglalt állást a terhelt büntetőjogi felelőssége tárgyában és javarészt az anyagi jognak megfelelően minősítette a vádlott terhére rótt cselekményeket is. Az I.r. vádlott elkövetői minősége vonatkozásában az ítéltábla osztotta a fellebbviteli főügyész jogi álláspontot, miszerint a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján megállapíthatóan a Terheltl I.r. vádlott terhére rótt bűncselekmények elkövetési alakzata a Btk. 13. § (1) bekezdése alapján (közvetlen) tettes.

A költségvetési csalás büntettét tettesként követi el az adó alanya, gazdasági társaság képviselője, ha az adókötelezettség szempontjából jelentős tény, adat valótlan előadásával, elhallgatásával vagy más magatartással a hatóságot adóbevétel csökkentését eredményező módon megtéveszti.

A költségvetési csalás alanya tettesként tehát bárki lehet, akit a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség terhel, és ezzel összefüggésben tanúsít megtévesztő magatartást.

Tettesként azt a természetes személyt kell felelősségre vonni, akinek a kötelességét képezi, hogy intézkedjék a kötelezettségek teljesítése tárgyában.

Az állandósult és egységes ítélkezési gyakorlat szerint az adócsalást közvetett tettesként kizárólag olyan személy követheti el, akit nem terhel jogi kötelezettség a szóban forgó kötelezettség teljesítésre, a nyilatkozattételre.

Fentiekre figyelemmel jelen ügyben az adóbevallás valós tartalmú benyújtása és az ÁFA költségvetésbe történő befizetési kötelezettsége I.r. vádlottat mint egyéni vállalkozót terhelte, az elkövetői minőség megállapítása tárgyában nincsen relevanciája annak, hogy a társaság könyvelője jóhiszemű volt-e, a döntő mozzanat az, hogy az I.r. vádlottnak volt jogi kötelezettsége az adott köteleességek, így a nyilatkozattétel teljesítésére is, az I.r. vádlott jogellenes magatartásával az adóhatóság eljáró ügyintézőjét tévesztette meg.

Mindezek alapján a másodfokú felülbírálat során az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a közvetett tettesként megvalósított költségvetési csalás büntettként, valamint hamis magánokirat felhasználás vétségeként értékelt cselekményeket tettesként elkövetettnek minősítette.

[9] A büntetés kiszabása körében irányadó releváns körülmények felülvizsgálata körében a másodfokon eljáró bíróság is vizsgálta és értékelte a törvényszék által helytállóan feltárt bűnösségi és büntetéskiszabási tényezőket, ezzel összefüggésben megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a terhelt javára megállapítható enyhítő körülményeket teljeskörűen feltárta, és azok tárgyi súlyára is kellőképpen figyelemmel volt, azokat minden szempontból megfelelő nyomatékkal értékelte. Ezzel kapcsolatosan rá kell mutatni arra, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a konkrét büntetési tartam meghatározása során kifejezetten nagy súllyal értékelte enyhítő körülményként a terhelt bűnösség elismerésére is kiterjedő, tényfeltáró beismerő vallomását, ezen túlmenően megbánó magatartását, valamint azt a körülményt, hogy cselekményét a bűncselekmény minősítését eredményező, különösen nagy vagyoni hátrány alsó értékhatárához közeli értékre követte el. Mindemellett csekélyebb mértékben ugyan, de szintén enyhítő tényezőként értékelte a védelem által is meghivatkozott időmúlást.

A terhelti előélettel összefüggésben a szükséges adatok rendelkezésre állnak, a bűnügyi nyilvántartás vonatkozásában a védelem által meghivatkozott körülmények, jogi feltételek nem állnak fenn, hiszen nem állapítható meg, hogy a korábbi bűncselekmény tárgyi súlya, valamint a kiszabott büntetés jellege nem tenné indokolttá annak a vádlott terhére történő értékelhetőségét, másrészt a korábbi elítélésre nem hosszabb időszakkal az utóbbi bűncselekményt megelőzően került sor, hanem a korábbi elkövetés és elítélés egybeesett a jelen ügyben elbírált bűncselekmények elkövetési időszakával. A Legfelsőbb Bíróság védelem által meghivatkozott döntése és gyakorlata tehát jelen ügyre nem adaptálható, így helytállóan került sor az elsőfokú bíróság részéről a büntetett előélet súlyosító körülményként történt figyelembevételére.

A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése nem kerülhet ellentétbe az általános megelőzés követelményeivel, ezen túlmenően a terhelt kifejezetten hosszú időszakon keresztül, kitartó szándékkal valósította meg a cselekménysorozatot, mindezek alapján a másodfokú bíróság osztotta a törvényszék azzal kapcsolatos álláspontját, hogy az I.r. terhelttel szemben a büntetési célok eléréséhez végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges. Nem vitásan a vádlott kedvező személyi körülményei és a súlyosító körülményekkel szemben nagy számban jelentkező enyhítő körülmények okán az elsőfokú bíróság okkal és kellő alappal látott lehetőséget a Btk. 82. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pontjában rögzített enyhítő rendelkezés alkalmazására, összességében az ítéltábla is egyetértett a törvényi minimumnál alacsonyabb, de az enyhítő szakasszal elérhető minimumnál magasabb mértékben, 3 évben meghatározott szabadságvesztési mérték és az egyéb joghátrányok tartamával.

Összességében az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokon eljáró törvényszék az I.r. terhelttel szemben méltányos büntetést szabott ki, az így alkalmazott joghátrányok nem sértik a Be. 565. § (2) bekezdésében írt rendelkezést.

[10] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozat egyéb rendelkezései törvényesek és megalapozottak, az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a jogorvoslattel támadott elsőfokú határozat egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta azzal, hogy a 61. BK vélemény rendelkezései alapján az elsőfokú ítélet rendelkező részéből a vádlott terhére megállapított bűncselekmények megjelöléséből – mint szükségtelent – mellőzte az 1 rb elkövetésre utalást.

Győr, 2022. november 17.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Balázs s.k.
előadó bíró

Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Szombathelyi Törvényszék 2022. május 5. napján kelt 6.B.3/2022/14. számú ítéletének meg nem változtatott része Terhelt I.r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. november 17.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke